

Szelence - Rebeka és Izsák történetének három jelenetével, gróf Esterházy Károlynak szóló dedikációval

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	59.995.1
Gyár / műhely:	Fischer Mór porcelángyára (Herend)
Készítés ideje:	1847
Készítés helye:	Herend
Jelzés:	belsejében j. l: F. M.
Anyag:	aranyozott bronz foglalat; porcelán
Technika:	aranyozott; fém montírozással; máz felett színesen festett; öntött elemekből összeállított
Méretek:	magasság: 2,5 cm hosszúság: 7 cm szélesség: 5,4 cm

A szelence belsejében Fischer Mórnak, a herendi porcelángyár alapítójának a gyár pártfogójához, gróf Esterházy Károly (1799-1856) győri főispánhoz szóló, arannyal festett dedikáció olvasható: *Nagy Méltóságú Galánthai / Gróf Esterházy Károl Úr / Ő Excellentiájának, / a herendi porcellángyár földes- / Urának s nagylelkű védőjének / legmélyebb tisztelettel / az előállító FM.*

A szelencén Rebeka és Izsák történetének három jelenete kapott helyet: a fedél külső oldalán az Izsák számára feleséget kereső Eliézer és Rebeka találkozása látható a kútnál (Ter 24.18), amint a leány inni ad Eliézernek és tevéinek. A történet következő jelenete a szelence alján látható: Eliézer hálája jeléül ékszereket ajándékoz Rebekának (Ter 24.22). Végül a szelence fedelének belső oldalán Izsák és Rebeka találkozásának jelenete látható, amint Rebeka fátylával elfedi az arcát vőlegénye előtt (Ter 24.63-67).

Azonos kialakítású, szintén Rebeka és Izsák történetének három jelenetét ábrázoló szelence szerepelt a Christie's 2012. április 17-i párizsi árverésén, belsejében Salomon Mayer von Rothschild (1774–1855) bárónak szóló ajánlással, amely ugyancsak a gyár nagylelkű pártfogójaként tünteti fel a bárót: *Dem hochherzigen Unterstützer R. Hochgeboren Herrn Baron S. M. von Rothschild in tiefster Verehrung, vom Erzeuger M. F. in Herend 1847* (ld. [itt](#)).

A datált analóg darab alapján valószínűsíthető, hogy az Esterházy Károlynak ajánlott szelence is 1847-ben készült, minden bizonnyal abból az alkalomból, hogy ebben az évben Rothschild báró kölcsönt folyósított Fischer Mórnak, amelynek felvételét Esterházy Károly kezesként segítette. A "feleségszerzésről" szóló ótestamentumi történet ugyanakkor Esterházy Károly második házasságkötésére is utalhat, a gróf ugyanis első felesége, Perényi Antónia (1801-1847) halála után 1848. július 3-án Wilhelmine Felbert (1807-1882) vette feleségül.

A szelence 1872-ben Egger Henrik (1836-1914) budapesti műkereskedőtől vásárlás útján került a Magyar Nemzeti Múzeumba, majd onnan az Iparművészeti Múzeumba.

Irodalom

- tanulmányíró: Balla Gabriella: *Herendi porcelán Magyarországról*. The Museum of Oriental Ceramics, Osaka, 2016. - Nr. 2. (45. p.)
- Balla Gabriella: *Herend. A Herendi Porcelánmanufaktúra története*. Herendi Porcelánmanufktúra Rt., Herend, 2003. - p. 100.
- Varga Vera: *Herend: herendi porcelán mesterművek Magyarországról*. Asahi Shimbun, Tokyo, 1993. - Nr. 25. (téves datálással)

